ושור הנסקל. שמטו לאחר שנגמר דינו לומר שנסקל ממש מטעמא טומאתם ממוזמה דגמילה היא: **ועגלה ערופה.** שמטעמו לאחר שנקבל עליו שלא יהא יכול להתכפל לאחרים כמו שמצא שפיגל ללא מקבלת טומאה אם הקדימה במחובר וזה נמי לא היתה לה שעת הכושר וי"ל דלתכלית מזבח שמא תכילה [ב] כלשמכתן בתורה ואת נמי (מוזין דף פ"ח.) לענין שלא יהא יכול להתכפל לאחרים בהא מוזין ובנה עולה לחמיץ שמיטה הרחוה ופיגלו לרבה ללא חמיץ ליה שמיטה הרחוה ופטר משום אותו ואת נמי לר"ש [ג] לענין שלא יהא יכול להתכפל לאחרים מדה דשמא תכילה מידי דהוה לטרפיה שנשחטה דשמיטה שמיטה רחוה והוא שלא יהא יכול [ד] להתכפל ומדע דהא עניס ולבונה מקבלין טומאה לר"ש על כרחך משום תכילת מזבח דאי משום חיצת הקודש לחוציה [ד] הא לא מהניא חיצת הקודש לשויה שלא יהא יכול להתכפל לאחרים [ה] דלר"ש לא פיגל בזמנה יטמא לר"ש טומאת אוכלין הואיל ויש היתה לה שעת הכושר קודם פיגול מיד כשנקרבת בכלי לחיצת הקודש שלן היה יכול להתכפל לאחרים. דמה שריפה היא שהרי אוכל מיד כשנקרבת ועוד (דף כה.) אי נמי משנערפה ועריפתה מעכבתה מידי עגילה כדמוכח בפוף

מתני' העוף (זבחים דף ע:):

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים.

הקשה ס"ד מלישנה ממיך לתכלה לא ממעט ר"ש מדכתיב יאכל יאכל ללא חיסור הגמה ופרבק כיסוי הדם (מוזין דף פה. ושם) ממעט ר' שמעון לף טריפה מכיסוי משום דכתיב יאכל יאכל ולא לחמרי חיסורי הגמה דווקא וי"ל דהכא כתיב מכל האוכל דמשמע כל לרבויי לפילו לחסר הגמה אבל כתיב יאכל לא ממעט ללא חיסור הגמה אבל התם אכל יאכל יכול ליה חיסור או עוף אכל יאכל כתיב ולא כתיב כל הילכך לחרינן הכא דווקא דאכי נתכילה: **בשר** בחלב **אסור באכילה ומותר בהנאה.** לפוף לא חיסי הכשר (מוזין דף קטו:) ליף לה חיסי חיסור תכילה מכך ג"ם ותיסור הגמה מק"ו ומגלה דהיינו טעמייהו דר"ש סבר מין ג"ם למתה ותיסי סבר מהני לף היתר הגמה ותיסי סבר מהני ג"ם ותסבי ק"ו מי נמי משום דבהטת קרא לטריפה תייני נמי בקדשים שילמו חון למתיתן דלתמר בפרק בהמה המקשה (שם דף פח:) דלתסירי לף בהגמה וגלי קל ומומר דילפין מעייהו וכי שמעון דהכא סבר לפסחים דקרא לטריפה מיירי:

נאמר כאן אנשי קודש. ות"מ ונילף מנקודים נתם תפרק למיירי בפסול קודם דלתמר בפרק שנה (פסחים דף כד.) ותסירי בהגמה ות"ל יומר דילפין עם קודם מתנתי קודש: **פיגל במנחה טמאה טומאת אוכלין.**

ותקשי לרבי מוסיע תימה למאי דס"ד השתא דתיירי רבי מוסיע תיקשי ליה מהניא לעניל דמודה רבי שמעון בשר בחלב טהול והיתה לו שעת הכושר ות"ל דהשתא מיהא הא לא פריק. וכיון דלא פריק לא הוה להו שעה"כ: פרה מטמא טומאת אוכלין. אע"ג דלא פראה: והואיל ובידו לפדותה. כדרים לקיש ואכתי קשיא דר' שמעון אדר' שמעון: הכי השתא. בשלמא (השתא) [פרה] היינו טעמא דכפדויה דמיה המצוה לפדותה אם מצא נאה תימנה. אלא הני מנחות מצוה לפדותן. בתמיה קאמר דהא מיקרא לא אתו אלא למיבחר הילכך לא אמרי' כדפריקא דמו ולא מטמא טומאת אוכלין: והא לן לפני זריקה וכו' מקשי עוד לר' שמעון דאמר משום דפרה מצוה לפדותה משום הכי מטמא כדפריקא דמי. והא לן דמצוה לזרוק קודם שילין ואיבעי למיזרקיה קודם שלן הוה יכול למיזרקיה וקתני דאין מטמא טומאת אוכלין אלמא לא אמרי' כזרוק דמי: הא לא קשיא הכא באמי עסקינן שלא היה לו שהות ביום למיזרקיה. כגון ששחטו סמוך לשקיעת החמה משום הכי אין מטמא דלא עמד להיזרק: ה"ג קאמר קודם שיראה לזריקה. היינו שלא היה שהות ביום למזרקיה: לאחר שיראה. שהיה לו שהות ביום למזרקיה ואינו מטמא טומאת אוכלין: ותו פריך לר"ש והא פיגל דמצוה למזרקיה בלא מחשבת פיגול כר' עכ"ל הרמב"ה: ד] איתן. דקאי ר' ירמיה לגבל איתן אוסרתה: ה] ופטר: ו] אוכל. דמזונותיו עליו: ז] לחודיה. עיין תוס' ב"ק דף ע"ז ע"א: ח] מפרה. עיין תוס' חולין דף פ"א ע"ב:

רבינו גרשום

ושור הנסקל. ששחטו לאחר שנגמר דינו. דאי נסקל הוה מטמא טומאה חמורה בכזית. ועגלה ערופה. ששחטה לאחר ירידתה לנחל איתן: ופטר חמור. כגון ששחטו ועדיין הוא מפרסם דלאחר מכאן מטמא טומאה חמורה בכזית כדין נבילת בהמה טמאה שמתה: כולן מטמאין טומאה אוכלין כדאמרן אע"ג דאיסורי הנאה ניתהו: ר' שמעון אומר כולן אין מטמאין טומאת אוכלין. דאסור בהנאה ולא היתה להן שעת הכושר לעולם דשור ועגלה וציפרים אמרינן בהמה בחייה בהזקת איסור עומדת עד שיזדע לך במה נשחטה: חוץ מבשר בחלב. אע"ג דאסור בהנאה מטמא טומאת אוכלין: הואיל והיתה לו שעת הכושר קודם שנתערב: מ"ט דר' שמעון. דאמר כולן אין מטמאין טומאת אוכלין: דאוכל שאי אתה יכול להאכילו לאחרים. אפי' לנכרים דאסור בהנאה אין קרוי אוכל: שאי אתה יכול להאכילו לאחרים הוא. דאסור בהנאה: מה להלן אסור באכילה ומותר בהנאה. דכתיב לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או מכור לנכרי: ועוד לדידיה נמי. לישראל נמי: היתה לו שעת הכושר. קודם שנתערב: לן לפני זריקה אין מטמא טומאת אוכלין. דלא היתה לו שעת הכושר לעולם לא בחיי ההבהמה ולא לאחר שנשחטה דהא לן לפני זריקה דלא היה לו שעת היתר להבדים. ופיגול בזבחים בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים אינו מטמא טומאת אוכלין דלא הוה ליה שעת הכושר. דפיגול לא הוי אלא בד' עבודות מכיון דפיגל אפילו באחרונה בזריקה לא היתה לו שעת היתר. פיגל במנחה טמאה טומאת אוכלין קשיא

דר' שמעון אדר"ש: לא קשיא. הא דאמר ר' שמעון דאין מטמא טומאת אוכלין: דלא היתה לה שעת הכושר דאקדשה במחובר: ולפיר"ג נמי: הואיל והיתה לה שעת הכושר: השתא מיהא הא לא פריק. וכיון דלא פריק לא הוה להו שעה"כ: פרה מטמא טומאת אוכלין. אע"ג דלא פראה: והואיל ובידו לפדותה. כדרים לקיש ואכתי קשיא דר' שמעון אדר' שמעון: הכי השתא. בשלמא (השתא) [פרה] היינו טעמא דכפדויה דמיה המצוה לפדותה אם מצא נאה תימנה. אלא הני מנחות מצוה לפדותן. בתמיה קאמר דהא מיקרא לא אתו אלא למיבחר הילכך לא אמרי' כדפריקא דמו ולא מטמא טומאת אוכלין: והא לן לפני זריקה וכו' מקשי עוד לר' שמעון דאמר משום דפרה מצוה לפדותה משום הכי מטמא כדפריקא דמי. והא לן דמצוה לזרוק קודם שילין ואיבעי למיזרקיה קודם שלן הוה יכול למיזרקיה וקתני דאין מטמא טומאת אוכלין אלמא לא אמרי' כזרוק דמי: הא לא קשיא הכא באמי עסקינן שלא היה לו שהות ביום למיזרקיה. כגון ששחטו סמוך לשקיעת החמה משום הכי אין מטמא דלא עמד להיזרק: ה"ג קאמר קודם שיראה לזריקה. היינו שלא היה שהות ביום למזרקיה: לאחר שיראה. שהיה לו שהות ביום למזרקיה ואינו מטמא טומאת אוכלין: ותו פריך לר"ש והא פיגל דמצוה למזרקיה בלא מחשבת פיגול כר' עכ"ל הרמב"ה: ד] איתן. דקיי"ל ירידתה לנחל איתן אוסרתה: ה] ופטר: ו] אוכל. דמזונותיו עליו: ז] לחודיה. עיין תוס' ב"ק דף ע"ז ע"א: ח] מפרה. עיין תוס' חולין דף פ"א ע"ב:

שיטה מקובצת

ו] אוכלין ופיגול תיבת והא ל"ש: ב] ליה הא: ג] קלים דמצוה:

חדושי הרגמ"ה

והיתה לו שעת הכושר. פי' קודם שנתערב ונתבטל: פיגל במנחה טמא טומאת אוכלין. וקשיא לר' אושעיא: לא קשיא. הא דאמר ר"ש אינו מטמא טומאת אוכלין דלא היתה לו שעת הכושר דאקדשה במחובר: והא לן לפני זריקה דאמר כר'. מקשים עוד לר"ש דאמר משום דפרה מצוה לפדותה [דכפדויה] דמיא והדר לן דמצוה למזרקיה קודם שילין ואי בעי למזרקיה קודם שלן היה יכול ונקטי דאין מטמא טומאת אוכלין אלמא לא אמרינן כזרוק דמי: הא לא קשיא כגון שלא היתה לו שהות למזרקיה: לאחר שיראה. שהיה לו שהות ביום למזרקיה ואינו מטמא טומאת אוכלין: ותו פריך לר"ש והא פיגל דמצוה למזרקיה בלא מחשבת פיגול כר' עכ"ל הרמב"ה: ד] איתן. דקיי"ל ירידתה לנחל איתן: ופטר חמור. כגון ששחטו ועדיין הוא מפרסם דלאחר מכאן מטמא טומאה חמורה בכזית כדין נבילת בהמה טמאה שמתה: כולן מטמאין טומאת אוכלין כדאמרן אע"ג דאיסורי הנאה ניתהו: ר' שמעון אומר כולן אין מטמאין טומאת אוכלין. דאסור בהנאה ולא היתה להן שעת הכושר לעולם דשור ועגלה וציפרים אמרינן בהמה בחייה בהזקת איסור עומדת עד שיזדע לך במה נשחטה: חוץ מבשר בחלב. אע"ג דאסור בהנאה מטמא טומאת אוכלין: הואיל והיתה לו שעת הכושר קודם שנתערב: מ"ט דר' שמעון. דאמר כולן אין מטמאין טומאת אוכלין: דאוכל שאי אתה יכול להאכילו לאחרים. אפי' לנכרים דאסור בהנאה אין קרוי אוכל: שאי אתה יכול להאכילו לאחרים הוא. דאסור בהנאה: מה להלן אסור באכילה ומותר בהנאה. דכתיב לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או מכור לנכרי: ועוד לדידיה נמי. לישראל נמי: היתה לו שעת הכושר. קודם שנתערב: לן לפני זריקה אין מטמא טומאת אוכלין. דלא היתה לו שעת הכושר לעולם לא בחיי ההבהמה ולא לאחר שנשחטה דהא לן לפני זריקה דלא היה לו שעת היתר להבדים. ופיגול בזבחים בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים אינו מטמא טומאת אוכלין דלא הוה ליה שעת הכושר. דפיגול לא הוי אלא בד' עבודות מכיון דפיגל אפילו באחרונה בזריקה לא היתה לו שעת היתר. פיגל במנחה טמאה טומאת אוכלין קשיא

דר' שמעון אדר"ש: לא קשיא. הא דאמר ר' שמעון דאין מטמא טומאת אוכלין: דלא היתה לה שעת הכושר דאקדשה במחובר: ולפיר"ג נמי: הואיל והיתה לו שעת הכושר: השתא מיהא הא לא פריק. וכיון דלא פריק לא הוה להו שעה"כ: פרה מטמא טומאת אוכלין. אע"ג דלא פראה: והואיל ובידו לפדותה. כדרים לקיש ואכתי קשיא דר' שמעון אדר' שמעון: הכי השתא. בשלמא (השתא) [פרה] היינו טעמא דכפדויה דמיה המצוה לפדותה אם מצא נאה תימנה. אלא הני מנחות מצוה לפדותן. בתמיה קאמר דהא מיקרא לא אתו אלא למיבחר הילכך לא אמרי' כדפריקא דמו ולא מטמא טומאת אוכלין: והא לן לפני זריקה וכו' מקשי עוד לר' שמעון דאמר משום דפרה מצוה לפדותה משום הכי מטמא כדפריקא דמי. והא לן דמצוה לזרוק קודם שילין ואיבעי למיזרקיה קודם שלן הוה יכול למיזרקיה וקתני דאין מטמא טומאת אוכלין אלמא לא אמרי' כזרוק דמי: הא לא קשיא הכא באמי עסקינן שלא היה לו שהות ביום למיזרקיה. כגון ששחטו סמוך לשקיעת החמה משום הכי אין מטמא דלא עמד להיזרק: ה"ג קאמר קודם שיראה לזריקה. היינו שלא היה שהות ביום למזרקיה: לאחר שיראה. שהיה לו שהות ביום למזרקיה ואינו מטמא טומאת אוכלין: ותו פריך לר' שמעון

תורה אור השלם

1. מִכֹּל הָאֹכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו מַיִם יִטְמָא וְכָל מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה בְּכָל כְּלִי יִטְמָא: ויקרא יא לד
2. לֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וְאָכָלָה אוֹ מָכֹר לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיי אֱלֹהֶיךָ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: דברים יד כא
3. וְאַנְשֵׁי קֹדֶשׁ תִּהְיֶיוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ: שמות כב ל

הגהות הב"ח

(א) גמ' ושנינן ליה:
(ב) רש"י ד"ה והא פיגל וכו' מחשבת איסור לתמוך:

מוסף רש"י

ועגלה ערופה. לתמהה בהגמה משום דתניא (דברים כא) שם שם תהא קבורתה ושור שנסקל. שמטעמו לאחר שנגמר דינו לומר יבא ויהא בו מומא שנגמר דינו לומר שנסקל ולא יהא בו מומא שנגמר דינו לומר שנסקל, אלא שמטעמו לאחר שנגמר דינו לומר יבא וי